

Sygn. akt IV CSK 653/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku Gminy J.

przy uczestnictwie J. P. , D. M. , J. P., C. R. (syn J.), A. A. R., J. R. i C. R. (syn B.)

o stwierdzenie nabycia spadku po Z. R.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

J. P.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących wypadkach:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- zachodzi nieważność postępowania,
- skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Skarga kasacyjna uczestniczki J. P. od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 10 września 2015 r. zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania z powołaniem się na nieważność postępowania. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia prowadzi jednakże do stwierdzenia, że wskazana przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Brak jest bowiem podstaw by przyjąć, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania.

Zarzut dotyczący nieważności postępowania był już podnoszony w apelacji i Sąd Okręgowy ustosunkował się do niego w uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 września 2015 r. Stwierdził, że niezłożenie pełnomocnictwa przez obecnego na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015 r. działającego w imieniu Gminy radcę prawnego D.W. nie powoduje nieważności postępowania. Skuteczność czynności procesowych dokonanych przez osobę, która nie może być pełnomocnikiem procesowym, zależy bowiem od ich potwierdzenia przez zainteresowaną stronę. Nie budzi też wątpliwości, że – wbrew twierdzeniom skarżącej – Gmina w dalszym postępowaniu udzieliła pełnomocnictwa innemu pełnomocnikowi radcy prawnemu B. K. , pełnomocnictwo to nie było spóźnione, a na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 r. ten pełnomocnik potwierdził wszystkie czynności dokonane przez radcę prawnego D. W. .

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego potwierdzenie przez stronę czynności dokonanych w toku dotychczasowego postępowania, nawet w sądzie

drugiej instancji, przez osobę, która nie mogła być pełnomocnikiem procesowym tej strony, wyłącza możliwość przyjęcia nieważności postępowania na tej podstawie, że pełnomocnik nie był należycie umocowany (por. uchwała z dnia 18 września 1992 r., III CZP 112/92, OSNCP 1993, nr 5 poz. 75).

Uczestniczka kwestionuje umocowanie pełnomocnika wnioskodawcy. W orzecznictwie przeważa pogląd, że zarzut nieważności postępowania przysługuje jedynie stronie, której interesom mogła szkodzić wskazywana nieprawidłowość, to znaczy tej stronie, która była w toku postępowania niewłaściwie reprezentowana przez nienależycie umocowanego pełnomocnika. Taka sytuacja procesowa stanowiła bowiem zagrożenie tylko dla prawidłowego przeprowadzenia obrony praw strony zastępowanej przez nieumocowaną osobę (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2000 r., IV CKN 209/00, nie publ., z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 661/03, nie publ., z dnia 9 marca 2005 r., III CK 263/04, nie publ. z dnia 17 stycznia 2008 r., III CSK 182/07, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2009 r., III CSK 287/08). Strona przeciwna, chcąc skorzystać z tego zarzutu, musiałaby wykazać, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Poza tym skarżąca zarzuca nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, a skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.). Przesłanka nieważności postępowania powinna zatem odwoływać się zasadniczo tylko do postępowania przed tym sądem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 r. I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1946 r., C III 719/45, OSN 1948, nr 2, poz. 34).

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).